

Maatalous- ja puutarhayritysten kannattavuus heikkeni 2001

Laskentatoimen ryhmä, MTT

Maatalous- ja puutarhayritysten kannattavuus heikkeni hieman vuonna 2001. Tuotantos suunnittain erot kannattavuudessa kasvoivat. Viljajtiloilla, puutarha- ja lypsykarjajtiloilla kannattavuus heikkeni. Muilla nautakarjajtiloilla ja sikajtiloilla tuotanto oli kannattavaa. Keskimäärin suuret tilat menestyivät pieniä paremmin. Etelä-Suomessa kannattavuus oli alhaisin.

Maatalous- ja puutarhayritysten viljelyala ja eläinmäärä kasvoivat vuonna 2001 edellisvuodesta. Myös myyntituotot ja tuet kasvoivat. Tilojen kokonaistuotto, eli myyntituotot ja tuet, nousi noin 4,5 % eli noin 92 600 euroon. Tukien osuus tästä oli edellisvuoden tavoin noin 39 %. Vastaavasti kustannukset kasvoivat keskimäärin 6,4 %, eniten sikajtiloilla ja puutarhatuotannossa.

Kun kokonaistuotosta vähennetään muut paitsi yrittäjäperheen työstä ja omasta pääomasta aiheutuvat kustannukset, saadaan maataloustulo. Se oli yritystä kohden noin 23 430 euroa eli lähes sama kuin vuonna 2000. Maataloustulo oli pienin viljajtiloilla, noin 11 350 euroa ja suurin sikajtiloilla, noin 37 050 euroa.

Yrittäjänvoitto laski

Työkirjanpidon mukaan yrittäjäperhe työskenteli keskimäärin 3 195 tuntia. Tuotantoon sitoutui omaa pääomaa noin 180 000 euroa. Kun maataloustulosta vähennetään työtunteihin ja 7,90 euron tuntipalkkaan perustuva oman työn palkkavaatimus ja 5 % korkoon perustuva oman pääoman korkovaatimus, saadaan kannattavuutta kuvaava yrittäjänvoitto. Se oli keskimäärin 930 euroa edellisvuotta alhaisempi ja oli nyt keskimäärin 10 660 euroa miinuksella. Tappio oli suurin lypsykarjajtiloilla, noin 14 970 euroa. Yrittäjänvoittoa saatiin vain muilla nautakarjajtiloilla ja sikajtiloilla.

Tuotantos uuntien kannattavuudessa suuret erot

Kun maataloustulo jaetaan palkka- ja korkovaatimuksen summalla, saadaan vaihtoehtoinen kannattavuuskäsite, kannattavuuskerroin. Se oli heikentynyt 0,02 yksikköä ja oli nyt 0,69. Siten omalle työlle ja pääomalle jäi korvaukseksi 69 % asetetuista tuntipalkka- ja korkovaatimuksista.

Keskimäärin yrittäjä sai näin 5,45 euron tuntipalkan ja 3,4 % koron pääomalleen. Noin 22 %:lla tiloista kannattavuuskerroin oli suurempi kuin yksi, jolloin tuntipalkka- ja korkovaatimukset ylitettiin. Vastaavasti noin 10 %:lla tiloista kannattavuuskerroin jäi negatiiviseksi, jolloin omalle työlle ja pääomalle ei jäänyt lainkaan korvausta.

Viljatiloiilla kannattavuuskerroin oli vain 0,56, mikä johtui osaltaan edellisvuotta pienemmistä sadoista. Muilla kasvinviljelytiloilla kannattavuuskerroin oli 0,81 ja puutarhataloilla 0,59. Kasvihuonetuotanto oli hiukan kannattavampaa kuin avomaatuotanto. Lypsykarjataloilla kannattavuuskerroin oli 0,66, muilla nautakarjataloilla 1,07 ja sikataloilla 1,02. Porsastuotanto sekä myös yhdistetty porsas- ja sianlihantuotanto oli selvästi kannattavampaa kuin pelkkä sianlihantuotanto.

Kannattavuuskirjanpidosta tulokset

Tiedot perustuvat MTT:n taloustutkimuksen julkistamiin kannattavuuskirjanpidon tuloksiin.

Kannattavuuskirjanpidossa seurataan maatalous- ja puutarhayritysten sekä monialaisten maatalayritysten talouden kehitystä yritysaineiston perusteella. Mukana on vuosittain noin 900–1000 tilaa. Kirjanpitoilat ovat keskimääräistä suurempia ja niiden kannattavuuskin saattaa olla keskimääräistä parempi. Kirjanpitoiltojen tulokset kuitenkin painotetaan siten, että ne kuvaavat päätoimisen suomalaisen maatalous- ja puutarhatuotannon kannattavuutta. Painotus perustuu maan kaikkien päätoimisten maatalous- ja puutarhayritysten lukumääriin eri tukialueilla ja eri tuotantosuunnissa vuonna 2000. Lue aiheesta lisää: <http://www.mtt.fi/mttl/las/>

Lisätietoja: arto.latukka@mtt.fi
puh. (09) 5608 6220

Kannattavuuskirjanpitoiloiden tuloksia tuotantosuunnittain
vuonna 2001.

	Tuotantosuunta ¹⁾							Koko maa keskimäärin
	Lypsykarja- tilat	Muut nauta- karjatilat	Sikatilat	Viljatilat	Muut kasvin- viljelytilat	Puutarhatilat avomaatilat	kasvihuoneet	
Kirjanpitoiloiden määrä, kpl €/tila	326	43	66	125	75	26	70	822
Kokonaistuotto	93 594	111 396	174 479	52 480	82 925	81 509	198 704	91 450
-josta tuet	34 859	63 163	50 071	30 857	30 846	18 303	32 348	36 074
Kustannukset ²⁾	64 759	79 085	137 430	41 142	63 443	68 130	170 979	68 311
Maataloustulo	28 835	32 311	37 048	11 339	19 483	13 379	27 907	23 139
Yrittäjäperheen palkkavaatimus	35 067	22 826	24 611	11 353	15 210	15 912	30 518	24 825
Oman pääoman korkovaatimus	8 742	7 358	11 759	8 903	8 794	6 454	5 717	8 737
Yrittäjänvoitto	-14 974	2 127	679	-8 918	-4 521	-8 987	-8 329	-10 423
Kannattavuuskerroin	0,66	1,07	1,02	0,56	0,81	0,60	0,77	0,69
Vastattavaa	226 017	254 394	349 183	216 824	232 666	164 937	205 510	231 037
-josta oma pääoma	179 655	153 953	243 354	178 509	177 530	130 429	114 253	177 695
Omavaraisuusaste, %	79,49	60,52	69,69	82,33	76,30	79,10	55,60	76,91